

מבוא לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין

1. באוגוסט 1991 פרסם המפקח על הבנקים לראשונה את קובץ הוראות ניהול בנקאי תקין, שהיה מבוסס על חוזרים שהוצאו במהלך השנים. מאז עוגנה הסמכות לתת הוראות כאמור בסעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן – **הפקודה**) אשר קובע כדלקמן¹:

” (ג) המפקח רשאי, לצורך הפיקוח כאמור בסעיף קטן (א), לאחר התייעצות עם הוועדה ובאישור הנגיד, ליתן הוראות הנוגעות לדרכי פעולתו וניהולו של תאגיד בנקאי, של נושא משרה בו ושל כל מי שמועסק על ידיו, והכל כדי להבטיח את ניהולו התקין ואת השמירה על ענינם של לקוחותיו, כדי למנוע פגיעה ביכולתו לקיים את התחייבויותיו וכדי לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה (בפקודה זו – הוראות ניהול בנקאי תקין); הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל התאגידים הבנקאיים או לסוג מסוים מהם.

(2) (1) הוראות ניהול בנקאי תקין אין חובה לפרסמן ברשומות, ואולם המפקח יפרסם ברשומות הודעה על מתן הוראות כאמור ועל מועד תחילתן.

(2) הוראות ניהול בנקאי תקין וכל שינוי בהן, יועמדו לעיון הציבור במשרדי המפקח ויפורסמו באתר האינטרנט של בנק ישראל, ורשאי הנגיד לקבוע דרכים נוספות לפרסומן.”
2. סעיף 15ג לפקודה החיל את הוראות סעיף 5 לפקודה גם לגבי תאגיד כאמור בסעיפים 11(א)(א) עד (ג) ו-11(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן – **חוק הבנקאות (רישוי)**) וסולק כהגדרתו בסעיף 36ט לחוק הבנקאות (רישוי). משכך, המונח "תאגיד בנקאי" בהוראות ניהול בנקאי תקין ייקרא על פי תחולת כל הוראה ועשוי לכלול גם חברות בנות של תאגיד בנקאי או סולקים.
3. אי קיום הוראת ניהול בנקאי תקין מהווה פגם בניהול התקין של עסקי התאגיד הבנקאי ועשוי להוות, בין השאר, עילה להטלת עיצום כספי, בהתאם לסעיף 14ח(א)(1) לפקודה.
4. הוראות ניהול בנקאי תקין מעודכנות מעת לעת, בין היתר, על פי הניסיון המקומי והבינלאומי, עקב שינויים בחקיקה או בפסיקה או מסיבות אחרות, לרבות באמצעות הוספת הוראות חדשות.
5. המפקח רשאי לקבוע הוראות מסוימות שונות מאלו המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין בקובץ זה, שיחולו על תאגיד בנקאי מסוים או לפטור במקרים חריגים, תאגיד בנקאי מהוראה מסוימת, כאשר קיימים טעמים מיוחדים שבהם ראה לנכון לעשות כן, ומנימוקים שירשמו. האמור בפסקה זו תקף לכל הוראות ניהול בנקאי תקין, אלא אם כן נקבע אחרת במפורש בהוראת ניהול בנקאי תקין מסוימת.

¹ במסגרת תיקון מס' 23 לפקודה בסעיף 4 לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), תשס"ה-2005.

6. כהשלמה להוראות ניהול בנקאי תקין ולאור הצורך לעיתים בפרשנות ההוראות, מפרסם המפקח על הבנקים, לאחר הליך כמפורט בסעיף 1, קובץ של שאלות ותשובות להוראותיו.
7. מובהר בזאת כי המונחים בהוראות ניהול בנקאי תקין יפורשו כמשמעותם בחוק הבנקאות (רישוי), אלא אם כן נקבע אחרת במפורש.

יאיר אבידן
המפקח על הבנקים

ירושלים,